

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/61/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518200097
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8518200097.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej vo veci starostlivosti súdu o mal. Q. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. U., t.č. bytom G. U., W. XXA, mal. Y. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. U., t.č. bytom G. Ľubovňa, W. XXA a mal. D. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. U., t.č. bytom G. U., W. XXA, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, deti rodičov: N. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, právne zastúpeného JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom Advokátskej kancelárie v Starej Ľubovni, ul. Garbiarska 20 a D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. U., t.č. bytom G. U., W. XXA, právnej zastúpenej JUDr. Martou Konkolovou, advokátkou Advokátskej kancelárie v Starej Ľubovni, ul. Jarmočná 79, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/11/2018-107 zo dňa 23.10.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku I. a III.

o d ô v o d n e n i e :

Predmet konania

1. Matka v konaní vedenom na súde prvej inštancie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala uloženia povinnosti otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere do právoplatného skončenia veci vedenej Okresným súdom Stará Ľubovňa, sp. zn. 4P/11/2018. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia zdôvodnila tým, že v dôsledku narušených vzťahov s otcom existuje vážna nehoda o úprave rodičovských práv k mal. deťom. Otec mal. detí na výživu detí finančne neprispieva ani žiadnym iným spôsobom nezabezpečuje starostlivosť o nich. Jediným jej príjmom je rodičovský príspevok a rodinné prídavky na maloleté deti.

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. 2. I.a § 387 ods.1 CSP potvrdileti.Okresný súd Stará Ľubovňa napadnutým uznesením rozhodol tak, že: „Otec mal. detí N. D., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať v nevyhnutnej miere na výživu mal. Q. D., nar. XX.XX.XXXX sumou 170,- Eur mesačne, na výživu mal. Y. D., nar. XX.XX.XXXX sumou 150,- Eur mesačne a na výživu mal. D. D., nar. XX.XX.XXXX sumou 150,- Eur mesačne, ktoré výživné je otec mal. detí povinný uhrádzať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí D. Y., nar. XX.XX.XXXX, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod č.k. 4P/11/2018. II. V prevyšujúcej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta. III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania“.

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia sú dané. Pri stanovení výživného v nevyhnutnej miere a jeho výšky vychádzal predovšetkým z oprávnených potrieb mal. detí, pričom prihliadal na príjem a výdavky matky mal. detí, ako aj otca mal.

detí vyplývajúce zo súdneho spisu. Uviedol, že vzhľadom na príjem matky a jej výdaje, ako aj postoj otca k plneniu si vyživovacej povinnosti, je určená výška výživného nevyhnutná na pokrytie najnutnejších potrieb mal. detí. Určené výživné je určené len na uspokojovanie základných osobných (životných) potrieb oprávneného dieťaťa, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť aj vyššie dávky výživného. Takto určené výživné má zabezpečiť, aby mal rodič, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti, možnosť uhradiť pravidelné a nevyhnutné výdavky na dieťa. Vo zvyšku súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

4. Poukázal na ustanovenia § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 prvá veta CSP, § 366 CMP.

Obsah odvolania otca, vyjadrení k odvolaniu

5. Otec v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že otec nemá žiaden príjem z obchodných spoločností, na ktoré poukazuje matka, z ktorých tvrdení matky vychádzal aj súd. Poukazuje na to, že súd neprihliadol, že má ešte vyživovaciu povinnosť k I. D., ktorá je študentkou strednej odbornej školy a má 17 rokov. Pri nariadení neodkladného opatrenia sa súd neriadil zákonným ustanovením, že súd nariadi neodkladné opatrenie a určí platenie výživného povinnej osobe v nevyhnutnej miere. Ide len o dočasnú úpravu. Poukazuje na to, že do mesiaca august sa snažil prispievať podľa svojich možností a schopností na výživu maloletých detí, akonáhle však zistil, že matka finančné prostriedky nepoužíva na potrebu maloletých detí, ale v značnej miere na nákup alkoholických nápojov, rozhodol sa osobne zabezpečovať osobné potreby maloletých detí a to najmä nájom, ošatenie, stravu a iné potreby a poskytovať matke finančné prostriedky v menšej miere, aby zamedzil ich používanie na zakupovanie alkoholických nápojov. Navrhol zmeniť neodkladné opatrenie a predbežne prispievať na výživu detí po 30,- Eur mesačne k rukám matky. K odvolaniu predložil výpisy z obchodného registra jednotlivých súdov v ktorých sú zapísané spoločnosti, na ktoré poukazuje súd a aj matka vo svojich tvrdeniach, že z predmetných obchodných spoločností mal by mať otec príjem.

6. Matka a kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadřili.

Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“), podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, preskúmaval vecnú správnosť I. výroku uznesenia vrátane výroku o trovách konania (III.) a prijal záver, že uznesenie v napadnutých výrokoch je vecne správne.

8. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že matka maloletých detí osvedčila nevyhnutnosť dočasnej a okamžitej úpravy platenia výživného otcom v nevyhnutnej miere. Vychádzajúc z obsahu podaného odvolania otec namietal výšku výživného stanoveného súdom prvej inštancie a nepovažuje ju za stanovenú v nevyhnutnej miere a nezodpovedá jeho schopnostiam.

9. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne; z tohto hľadiska je potrebné skúmať aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov; z uvedeného vyplýva, že pre splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné osvedčenie vyššej miery intenzity narušenia záujmu maloletého na napĺňaní jeho všestranných potrieb (čo vyplýva práve z predpokladu nevyhnutnosti bezodkladného zásahu, aby tento záujem maloletého bol ochránený); z toho na druhej strane vyplýva, že pre splnenie podmienky nevyhnutnosti bezodkladnej úpravy pomerov maloletého pôjde zrejme v praxi predovšetkým o skutočnosti, ktoré evidentne zasahujú do konkrétneho záujmu maloletého na napĺňaní jeho všestranných potrieb.

10. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

11. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. Obsahom neodkladného opatrenia je uloženie povinnosti platiť výživné v nevyhnutnej miere. Nariadeným neodkladným opatrením je povinná osoba zaviazaná platiť výživné, v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných životných potrieb oprávnených osôb. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí poukazuje na to, že takto stanovené výživné zabezpečí, aby matka mohla uhrádzať pravidelné a nevyhnutné výdavky na maloleté deti.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 zákona č. 36/2005 Z. z. zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 32 ods. 1, 2 CMP, účastníci sú povinní úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné na rozhodnutie. Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení.

14. Obsah neodkladného opatrenia ktoré nariadil súd prvej inštancie sa bezprostredne dotýka výživy maloletých detí.

15. Z doposiaľ vykonaných dôkazov vyplýva, že osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka. K dohode rodičov o úprave rodičovských práv a povinností doposiaľ nedošlo, konanie prebieha na súde prvej inštancie. Podľa tvrdení účastníkov otec prispieval na nájomné vo výške 290,- Eur mesačne do júla 2018 a na potreby detí 50 eur týždenne. Príjmy matky pozostávajú z rodinných prídavkov na deti vo výške 70,56 Eur mesačne a z rodičovského príspevku vo výške 268,40 Eur mesačne. Podľa listín ktoré predložil súdu otec, jeho príjem by mal byť mesačne vo výške 217,50 Eur. Na výzvu súdu zatiaľ v konaní predložil dôkaz o výške príjmu z pracovného pomeru. Dôvody pre ktoré dosahuje predmetný pomerne nízky príjem, doposiaľ súdu nie sú známe, rovnako ako jeho majetkové pomery a schopnosti a možnosti v vzťahu k iným príjmom než z pracovného pomeru teda z inej než závislej činnosti neboli súdu predložené. Otec nenamietal, že výživné neplní. Svoje rozhodnutie neprispievať zdôvodňuje tým, že mal obavy, že matka použije finančne prostriedky pre svoje potreby, resp. k nákupu alkoholu.

16. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie má za to, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia boli preukázané. Pravdepodobnosť nároku bola osvedčená bez akýchkoľvek pochybností, ide o vzťah rodič - dieťa, nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy bolo preukázané, pretože maloleté deti naozaj nevyhnutne potrebujú finančné prostriedky na uspokojenie výdavkov, ktoré súvisia s ich výživou zo strany otca. Schopnosti a možnosti povinného platiť výživné v tomto štádiu

konania boli osvedčené. Vo vzťahu k výške výživného stanoveného súdom prvej inštancie konštatuje oprávnenosť potrieb maloletých detí a určené výživné považuje za nevyhnutné na pokrytie ich potrieb.

17. Nariadeným neodkladným opatrením povinná osoba má byť zaviazaná platiť výživné v nevyhnutnej miere. Nevyhnutná miera je stanovená uhrádzaním základných nevyhnutných životných potrieb maloletých detí. Odvolateľ namieta výšku stanoveného výživného a poukazuje na to, že nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť takto stanovené výživné.

18. K predmetnej námietke otca odvolací súd udáva. Vychádzajúc z tvrdení účastníkov konania je možné mať za osvedčené, že otec prispieval na nájomné matke sumou 290,- Eur, sumou 50,- Eur týždenne na potreby maloletých detí. Nie je možné spochybňovať nevyhnutné výdaje maloletých detí, matka výdaje preukázala, sú späté s uspokojovaním základných potrieb vo vzťahu k výžive, obuvi, ošatenia, nákupu plienok pre maloleté dcéry D. a Y.. Z vyčíslenia mesačných výdajov na maloleté deti (č.l. 91 - 93) je zrejmé, že nevyhnutné náklady sa dotýkajú stravy, hygienických potrieb, školských potrieb, základných liekov a výdajov na bývanie. Vychádzajúc z tvrdení otca v podanom odvolaní otec nerozporuje výšku výdajov, ktoré sú matkou vyčíslené pre maloleté deti.

19. Pri rozhodovaní o výživnom v nevyhnutnej miere je potrebné prihliadať vždy na všetky okolnosti prejednávanej veci majúce vplyv pre stanovenie výšky výživného ktoré korešponduje so stanovením nevyhnutných výdajov oprávnených osôb. V danom prípade je potrebné vychádzať z toho, že príjem matky je minimálny, rodičovský príspevok poberá z dôvodu útleho veku maloletých dcér, nie je schopná z tohto príjmu uspokojovať výživné a podieľať sa na uspokojení potrieb maloletých detí, ktoré boli súdu preukázané. Matka je v ťaživej sociálnej a finančnej situácii. Musí sa prihliadať na to, že matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti a deti sú tak v útlom veku, že jej osobná starostlivosť je postavená na úroveň finančného vyjadrenia výživného. Z týchto dôvodov musí byť otec zaviazaný k povinnosti platiť výživné v sume, ktorá uspokojí základne potreby maloletých detí.

20. Vo vzťahu k osvedčeným reálnym možnostiam otca je potrebné uviesť, že je možné mať za osvedčené, aj s prihliadnutím na jeho vyživovaciu povinnosť k dcére I., že jeho možností a schopností sú minimálne v tej výške, v ktorej už matke poskytoval finančné prostriedky. Ide o výšku nájomu 290,- Eur mesačne, ktoré platil a 50,- Eur týždenne, teda 200,- Eur mesačne, ktoré platil na potreby mal. detí.

21. Odvolací súd dodáva, že výrok neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 366 CMP nepredurčuje obsah meritórneho rozhodnutia a rozsah výživného v neodkladnom opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí okrem prípadu, ak sa preukáže, že nevyhnutná miera je súčasne aj limitom schopnosti a možnosti povinného. Účelom neodkladného opatrenia nie je upraviť pomery účastníkov s konečnou platnosťou, ale len ich dočasne vyriešiť určením výživného, ktoré je povinná osoba zaviazaná platiť v nevyhnutnej miere. V konaní samotnom súd bude skúmať reálne schopnosti a možnosti otca, jeho majetkové pomery a zistiť ďalšie dôvodné a oprávnené potreby maloletých detí okrem nevyhnutných, na ktoré poukazuje a ktoré sú už preukázané.

22. Za daného stavu odvolací súd potvrdil uznesenie v napadnutom rozsahu ako vecne správne postupom podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

23. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný v rámci konania vo veci samej, preto o trovách odvolacieho konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0. (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).